

Za dušno pastirstvo to ni brez pomena. Metoda sodobnega dušnega pastirstva, ki jo uvaja Cerkv sama, vedno bolj porablja pastoralno liturgijo, njej pa utrijujejo pot nove liturgične oblike. Pastoralna liturgija bo obrodila svoje sadove, brž ko bo v zavest klera in vernikov prodrl pomen nedelje in smisleno uročjene božje službe, pri kateri sodelujejo tudi verniki. Nove rubrike, kjer jih bodo izvedli po duhu in po črki, bodo pripomoglo, da bo nedelja dan, ki ga je Gospod ljudstvu pripravil v radost in veselje.

Pot do cilja bo sicer dolga, zahtevala bo mnogo dela in truda, toda do cilja mora pripeljati. Pot se je začela pomenljivo z obnovo vkn vigilije in se dotaknila tudi vkn osmine. Po obnovljeni vkn liturgiji se kot po svojem vzoru ravna liturgija sleherne nedelje, ker hoče biti njen izraz in njen odmev.

=====

" B E S K V A S N I K R U H "

/Poslanica na Uskrs/

Vjernici u Korintu nisu mnogo porasli u krepostima. Bilo ih je koji su se hvastali svojim novim kršćanskim životom u tolikoj mjeri da ih je apostol Pavao morao ukoriti. Da su iskreno pogledali u vlastitu sredinu, imali bi se naprotiv zastidjeti. U svojoj su naime zajednici trpjeli čovjeka, koji se okaljao rodoskrnućem. Možda su ranije čitali apostolovu poslanicu Rimljanim

i loše je shvatili; sebi su priuštili neopravdanu slobodu. Stoga Pavao čini važan i spravak i daje ozbiljnu opomenu:

1 Kor. 5, 7-8.

7 OČISTITE STARI KVASAC, DA BUDETE NOVO TIJESTO, KAO ŠTO I JEŠTE BESKVASNI, JER JE ŽRTVOVANO NAŠE VAZMENO JANJE KRIST.

8 DAKLE SVETKUJMO NE U STAROM KVASCU NI U KVASCU ZLOĆE I OPAČINE, NEGO U BESKVASNOM KRUHU ČISTOCU I ISTINE!

Kad su stari Izraelci prisiljeni od anđela zatirača žurno napuštali Egipat, ni su imali dovoljno vremena da im uskisne tijesto što su ga sobom trebali ponijeti kao putnu hranu. Na spomen tog događaja Izraelci su za vazmenih blagdana smjeli jesti samo beskvasan kruh. Imajući u vidu ovu liturgijsku starozavjetnu okolnost Pavao piše vjernicima: "Ne znate li da malo kvasca sve tijesto uskisi?" Kao što mako kvasca daje kiselost čitavoj masi tijesta, tako je dan javni grješnik svojom sablazni kadarski pokvariti cijelu zajednicu. Vjernici su stoga iz svoje sredine trebali ukloniti stari kvasac tj. rodoskvrnitelja. Pavao kvasac uzimlje u lošem smislu iako tu riječ Isus uzimlje u dobru i lošem smislu. Ono što Pavao u drugim poslanicama nazivlje "stari čovjek - novi čovjek"/Rim. 6,6; Ef. 4, 22-24; Kol. 3,9/ to ovdje izražava riječima "stari kvasac - novo tijesto".

Misao o kvascu apostolu je mogla lako doći dok je gledao židovski običaj oko se-

be u Efuzu. Poslanicu piše o Uskrsu ili u doba korizme /R. Knox/. Asocijacija židovske Pashc bile su mu povodom da razvije moralni nauk. Iz liturgijskog obreda izvodi on etički propis.

7. Za tjedan dana prilikom Pashe Židovi su blagovali beskvashni kruh. U njihovim kućama nije se smjelo naći ni malo kvasca. Očistili bi i najmanje mrvice kvašnoga kruha. Kad je poslije vazmenog tjedna židovska domaćica imala ispeći novi kruh, morala je uzeti novi kvasac. U istom duhu i mi u Svetoj sedmici posvećujemo nova ulja, svečano blagoslovljamo novu vatrui vodu. Za nas je Uskrs blagdan obnove slično kao što je za Židovo bila Pasha. Židove je bijeg iz Egipta učinio novim narodom, a Isusovo uskršnje i naše krštenje učinili su nas NOVIM STVOROVIMA koji moraju biti sasvim i strgnuti iz starog grješnog života. Stari kvasac treba odbaciti. Kršćani moraju postati i svojim životom pokazivati da su "novi tijesto - neon fyrama". Pridrže li samo neke od ranijih grješnih navika, taj će ostatak poput starog kvasca prožeti čitavim njihov život i oni će se povratiti na ono što su krštenjem bili prezreli. Činjenica da je Krist žrtvovan dramatski se uvodi kao razlog za brzu akciju /R. Knox/. Riječ "Pasha" ovdje стоји umjesto "vazmeno Janje" /Usp. Lk. 22,7/. Naše vazmeno Janje je Krist kojega su slikovito označavali židovski jaganjci. Ovo jedino bezgrješno Janje sa svojim prinosom na križu "učinilo je savršenima zauvijek one koji se posvećuju" /Hebr. 10,14/.

8 Pavao misli na rodoskrnitelja i na druge kršćane koji su se ponovo podali grijesima, drugim riječima pali pod upliv "strog kvasca zloće i opačine". Zloća /kakia/ je popuštanje manama, a opačina /poneria/ označuje padanje u mane spojeno s licemjernosću i varkom /Teofilakt/. Neizravno Pavao preporuča kršćanima da iz svoga srca izbace svaki grijeh da bi kao "sinovi svjetlosti" /Ef. 5,8/ živjeli u beskvasnom truhu čistoće i istine. Kao i inače, ovdje kod apostola vidimo nagli prelaz s jedne metafore na drugu. Kreposti koje on naglašava jesu: epikrineia = jasnoća, čistoća duha, života i vladanja, te aletheia = istina, vjernost, iskrenost.

Riječi "Pasha hemon ethytc Hristos! Žrtvovano je naše vazmeno Janje, Krist!" mogu se uzeti kao gnomički aorist u tom smislu da Kristovo žrtvovanje traje bez prestanka, tako da ovdje imamo teološki dokaz o istovjetnosti euharištijske žrtve s Kristovom žrtvom na križu /Usp. Icbr. 13,10/. No ovaj aorist radije potsjeća na povijestni dogodaj: na vrijeme Pashe, vrijeme kad kršćani na poseban način trebaju slaviti uspomenu otkupljenja. "Vrlo je vjerojatno, da ne kažemo još više, da se kršćanski blagdan Pashe slavio već od apostolskog vremena i da se njegov prvi spomen javlja upravo u ovim riječima" /Allo/.

++++

"SVETKOVANJE USKRSNOG BDJENJA JE TERMOMETAR INSPIRACIJE I ORIJENTACIJE CJELOKUPNOG PASTORALNOG RADA!" /T. Maertens/